

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanı Sayın Hulusi AKAR tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İktüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Kadim Durmaz

Tokat Milletvekili

Ülkemizde resmi açıklamalardan anlaşıldığı üzere çeşitli güvenlik endişeleri söz konusudur. Özellikle bölgesel sorunların büyümesi, yanı başımızda devam eden iç savaşlar bu güvenlik endişelerini hat safhaya çıkarmıştır.

Yıllardır ABD'den hava güvenlik sistemi almaya çalışan ama bunu almaya başaramayan AKP hükümeti, Rusya'dan S 400 hava savunma sistemi almaya girişmiştir. Ancak herkesin bildiği gibi bu adım sadece bir savunma sistemi gibi teknik bir meseleyle sınırlı değildir. Ülkelerin savunma sistemleri de kullandıkları silah ve mühimmat da doğrudan dış siyasetle ilişkilidir. Dolayısıyla AKP hükümetinin bu tercihi kuşkusuz ABD'nin savunma sistemleri satışına dönük direnci ile ilişkili olsa da esasen dış siyasette bir eksen değişimine işaret ettiği yönünde de değerlendirilmiştir.

Ülkemizde hava savunma sistemleri konusundaki belirsizlik devam etmektedir. ABD'nin Türkiye'nin Patriot füze savunma sistemi talebine olumlu yanıt vermemesi üzerine alternatif olarak Rusya'dan S-400 hava savunma sistemi satın aldığını açıklamıştır.

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın da, 'Biz bir tercih olarak değil zorunlu' bir hal olarak açıkladığı bu süreç krizlerle devam etmektedir. Öncelikle NATO savunma sistemleriyle uyumlu olup olmayacağı, ardından ABD'den gelen ambargo tehditlerine rağmen sistemlerin resmi olarak 2020 Nisan ayında aktif edileceği açıklanmıştır. Ancak Covid salgını gerekçesiyle kurulumun ertelendiği açıklanmıştır.

Öte yandan savunma ve güvenlik konularında esas meselenin yeterlilik ve bağımsızlık olduğu tartışmasızdır. Ancak Rus basın organlarına da yansıdığı üzere Türkiye'nin Rusya'dan satın alacağı S-400 hava savunma sistemlerinin iç düzeneğine erişme hakkı verilmesi yönündeki talebini geri çevirdiği iddia edilmiştir. Bu da Türkiye'ye bu konuda güven duyulmadığı yönünde yorumlanmıştır.

Aynı şekilde geçtiğimiz günlerde çeşitli basın organlarında ABD'ye gönderilen yardımların "Türkiye'den Amerika Birleşik Devletlerine gönderilen insani yardım olsa olsa gizli S-400 teknolojilerinin transferi için bir paravan olabilir." Şeklinde iddialar dile getirilmiştir. Üzerinden bir hafta geçmesine rağmen bu iddialara dair bir yalanlama ya da açıklama yapılmamıştır. Bu tip iddiaların diplomatik anlamda ülkemizin itibarına gölge düşürdüğü gerçeği dikkate alındığında konuyla ilgili açıklama yapılmaması dikkat çekmektedir.

Buna göre;

- 1) Nisan 2020 tarihinde kurulması planlanan Rus S400 hava sistemlerinin kuruluşu neden ertelenmiştir? Kurulumu devam edilecek midir? Kurulumun ne zaman tamamlanması beklenmektedir?
- 2) Hem ulusal hem de uluslararası basın kuruluşlarında yer alan Türkiye'nin S400 teknolojisini başka ülkelere gizlice taşıdığı iddiaları neden yalanlanmamıştır? Bu konuda bir açıklama yapmayı düşünüyor musunuz?
- 3) S400 hava savunma sistemleri için bugüne kadar Rusya'ya ne kadar ödeme yapılmıştır? Yapılacak toplam ödeme miktarı ne kadardır?
- 4) Türkiye, Rusya'dan S-400 hava savunma sistemlerinin iç düzeneğine erişme hakkı verilmesi yönünde talepte bulunmuş mudur? Bu talebin reddedildiği iddiası doğru mudur?
- 5) İç düzeneğine erişemediğimiz bir teknolojinin güvenli kullanımı mümkün müdür? Bu duru gelecekte ülkemiz için ne gibi riskler barındırmaktadır?